Svaly zad (tabulka)

POVRCHOVÉ SVALY ZAD

SKUPINA	JMÉNO SVALU	ZAČÁTEK	ÚPON	FUNKCE	INERVACE
SPINOHUMERÁLNÍ SVALY (5)	M. TRAPEZIUS	**p. descendens:** mediální ⅓ linea nuchalis superior, protuberantia occipitalis externa, pomocí lig. nuchae na proc. spinosi C1–C6 **p. transversa:** proc. spinosi C7–Th3 **p. ascendens:** proc. spinosi Th4–Th12 **speculum rhomboideum:** aponeurotický začátek m. trapezius nad C7 („vazivové políčko“)	**p. descendens:** laterální třetina klíční kosti **p. transversa:** acromion, margo superior spinae scapulae **p. ascendens:** dolní okraj mediální části spina scapulae až po tuberculum deltoideum	**všechny:** fixace lopatky a její přitažení k páteři; vytáčí dolní úhel lopatky zevně → **zvedá paži nad horizontálu** (synergista m. serratus ant.) **p. descendens:** elevace lopatky, extenze hlavy (fixovaný pletenec a **oboustranná** kontrakce), lateroflexe hlavy (fixovaný pletenec a **jednostranná** kontrakce) **p. transversa:** přitahuje lopatku k páteři **p. ascendens:** deprese lopatky	n. accessorius, rr. ventrales nn. cervicalium (C2)C3,C4
	M. LATISSIMUS DORSI	proc. spinosus Th7–S5, lamina posterior f. thoracolumbalis, spina iliaca posterior superior, labium ext. cristae iliacae, costa (IX),X–XII	crista tuberculi minoris; přetáčení úponové šlachy: nejkaudálnější snopce se upínají nejkraniálněji na humerus nad šlachou m. teres major (také spolu srůstají)	**art. humeri:** vnitřní rotace, addukce a dorzální flexe zdvihá trup (fixované končetiny)	n. thoracodorsa
	M. LEVATOR SCAPULAE	proc. transversus C1–2, tuberculum posterius processus transversi C3–4	angulus superior scapulae	elevace lopatky (natočení dolního úhlu dovnitř) lateroflexe krční páteře (fixovaná lopatka); antagonista m. serratus anterior	n. dorsalis scapulae rr. musculares (n. spinalis C3–
	M. RHOMBOIDEUS MINOR	lig. nuchae, proc. spinosus C6–7 (Th1)	horní ⅓ margo medialis scapulae	táhne lopatku mediokraniálně k páteři často splývá s m. rhomboideus major	n. dorsalis scapulae
	M. RHOMBOIDEUS MAJOR	procesus spinosus Th1–4 (Th2–5), ligamenta supraspinalia	margo medialis scapulae (pod úrovní spina scapulae)	táhne lopatku mediokraniálně k páteři	n. dorsalis scapulae
SPINOKOSTÁLNÍ SVALY (2)	M. SERRATUS POSTERIOR SUPERIOR	lig. nuchae, proc. spinosus C6–Th2, ligg. supraspinalia	angulus costae 2.–5.	zdvihá žebra; pomocný sval vdechový	nn. intercostale (2.–5.)
	M. SERRATUS POSTERIOR	proc. spinosus Th11–L2,	angulus costae	sporná – stahuje dolní žebra (pomáhá při výdechu),	nn. intercostale

	INFERIOR	ligg. supraspinalia	9.–12.	fixuje dolní žebra pro vydatnější činnost bránice (pomáhá při nádechu)	9.–12.

HLUBOKÉ SVALY ZAD

⚠ **U všech mm. intertransversarii je dán stejný obrázek! Poukazuje jen na polohu svalu vůči obratli.**

SKUPINA	JMÉNO SVALU	ZAČÁTEK	ÚPON	FUNKCI
SPINOSPINÁLNÍ SYSTÉM (1)	**M. SPINALIS**	***1) m. spinalis thoracis:*** processus spinosi Th11–L2 ***2) m. spinalis cervicis:*** processus spinosi C7–Th2, dolní část lig. nuchae ***3) m. spinalis capitis:*** processus articularis C4–6;vzestupuje těsně podél páteře	**m. spinalis thoracis:** processus spinosi Th(2,3)4–8 **m. spinalis cervicis:** processus spinosus C2(C3,4) **m. spinalis capitis:** planum occipitale mezi linea nucheae superior et inferior	**thoracis + cervi** - extenze (při obo kontrakci), latero jednostranné kon **capitis:** extenze ▪ m. spinalis splývá s lor thoracis a semispinali ▪ m. spinalis splývá s m. semispi capitis (tvo mediální čá
SPINOTRANSVERSÁLNÍ SYSTÉM (3)	**M. SPLENIUS**	***1) m. splenius cervicis:*** proc. spinosus (Th3)Th4–Th6 ***2) m. splenius capitis:*** dolní část lig. nuchae, proc. spinosus C7–Th3	**m. splenius cervicis:** tuberculum posterius processus transversi C1–C2(C3) **m. splenius capitis:** processus mastoideus, laterální 1/3 pod linea nuchae inferior	**oba:** extenze hla (oboustranná kon lateroflexe hlavy na tutéž stranu (jednostranná kon ▪ m. splenius může chybět/nez oddělen od m. splenius
	M. ILIOCOSTALIS	***1) m. iliocostalis lumborum:*** medialní část labium externum cristae iliacae, crista sacralis lateralis ***2) m. iliocostalis thoracis:*** angulus costae (6.)7.–12. žebra ***3) m. iliocostalis cervicis:*** angulus costae 3.–6.(7.) žebra; **průběh vzestupně** podél páteře, jednotlivé části vždy mediálně od předchozí	**p. lumborum:** dolní část angulus costae (6.)7.–12. žebra **p. thoracis:** horní část angulus costae 1.–6. žebra, tub. posterius proc. transversi vertebrae porominentis (C7) **p. cervicis:** tub. posterius vetebrae cervicales C4–C6	**páteř:** extenze (oboustranná kon lateroflexe (jedno kontrakce)
	M. LONGISSIMUS	***1) m. longissimus thoracis*** – crista sacralis mediana, processus spinosi Th11–L5 + ligg. supraspinalia ***2) m. longissimus cervicis*** – proc. transversi Th1–Th4(Th5) ***3) m. longissimus capitis*** – proc. transversi Th1–Th4(Th5) et proc. articulares C4–C7 **probíhají vzestupně** podél páteře, jednotlivé části vždy mediálně od předchozí	**p. thoracis:** zadní plocha proc. costales et proc. accessorii L1–L5, proc. transvesi Th1–12, mezi tuberculum a angulus costae (2.,3.)4.–12. žebra, lamina media f. thoracolumbalis **p. cervicis:** tub. posterius proc. transversi C2–C5(C6) **p. capitis:** proc. mastoideus	**thoracis + cervi** extenze páteře (oboustranná kon lateroflexe páteře (jednostranná kon **capitis:** extenze (oboustranná kon lateroflexe a rota na tutéž stranu (jednostranná kon
		1) m. multifidus lumborum ***2) m. multifidus thoracis*** ***3) m. multifidus cervicis*** (facies dorsalis ossis sacri, aponeurosis m. erectoris spinae, spina iliaca posterior	po celé délce processus	**páteř:** extenze (oboustranná kon lateroflexe a rota

TRANSVERSOSPINÁLNÍ SYSTÉM (3)	**MM. MULTIFIDI**	superior, lig. sacroiliacum posterius, processus mamillares vertebrarum L1–L5, processus transversi vertebrarum Th1–Th12, processus articulares C4–C7) **průběh mediokraniálně**	spinosi, přeskakují přes 1–3 obratle výše	(jednostranná kon tvoří soustavu kra svalů při páteři
	MM. SEMISPINALES	***1) m. semispinalis thoracis*** – proc. transversus Th6–Th10(Th11) ***2) m. semispianlis cervicis*** – proc. transversus Th1–Th5(Th6) ***3) m. semispinalis capitis*** – proc. transversus C7–Th6(Th7), proc. articularis C4–C6, (proc. spinosus C7,Th1)	**p. thoracis:** proc. spinosus C6–Th4 **p. cervicis:** proc. spinosus C2–C5 **p. capitis:** mezi linea nucheae superior et inferior	**thoracis + cervi** extenze páteře (oboustranná kon rotace páteře na stranu (jednostra kontrakce) **capitis:** extenze krční páteře (obo kontrakce), rotac krční páteře na o stranu (jednostra kontrakce);splývá m. spinalis capitis jeho mediální čás
	MM. ROTATORES	***1) mm. rotatores lumborum*** ***2) mm. rotatores thoracis*** ***3) mm. rotatores cervicis*** ▪ běží z horní zadní strany processus transversus (costalis); **probíhají mediokraniálně** z nižšího obratle na vyšší	dolní postranní část lamina arcus vertebrae	rotace páteře p. lumborum a p. jsou nekonstantn
KRÁTKÉ HŘBETNÍ SVALY	**MM. INTERSPINALES**	***1) mm. interspinales lumborum:*** mezi proc. spinosus L1–L5 (4 páry) ***2) mm. interspinales thoracis:*** mezi proc. spinosus Th1–Th2 (Th2–Th3,Th11–Th12) 1 pár (3 páry) ***3) mm. interspinales cervicis:*** mezi proc. spinosus C2–Th1 (6 párů) ▪ probíhají po stranách ligg. interspinalia z nižšího obratle na vyšší	processus spinosus dané oblasti	extenze krční pát p. lumborum a th jsou nekonstantn
	MM. INTERTRANSVERSARII	***1) mm. intertransversarii mediales lumborum:*** mezi proc. transversi Th10–L1 ***2) mm. intertransversarii thoracis:*** proc. accessorius na LI–L5 ***3) mm. intertransversarii posteriores mediales cervicis:*** mezi proc. transversii C1–Th1 (7 párů) ▪ probíhají kraniálně z nižšího na vyšší obratel	**mm. intertransversarii mediales lumborum + thoracis:** viz začátek **mm. intertransversarii posteriores mediales cervicis:**processus mamillaris vyššího obratle	lateroflexe vyššíh na tutéž stranu mm. intertransve posteriores media cervicis et thorac nekonstantní
	MM. INTERTRANSVERSARII ANTERIORES CERVICIS	processus transversii C1–Th1 (7 párů); ▪ probíhají kraniálně z nižšího na vyšší obratel	viz začátek	lateroflexe krční p
	MM. INTERTRANSVERSARII POSTERIORES LATERALES CERVICIS	mezi processus transversi C1–Th1(7 párů); ▪ probíhají kraniálně z nižšího na vyšší obratel	viz začátek	lateroflexe krční p
	MM. INTERTRANSVERSARII	**pp. dorsales:** proc. accessorius L2–L5 **pp. ventrales:** proc. costalis		

	LATERALES LUMBORUM	L2–L5; ▪ probíhají kraniálně z nižšího na vyšší obratel	**pp. dorsales:** proc. costalis L1–L4 **pp. ventrales:** proc. costalis L1–L4	lateroflexe beder
HLUBOKÉ ŠÍJOVÉ SVALY **(4)**	**MM. RECTUS CAPITIS POSTERIOR MAJOR**	proc. spinosus axis	laterální část linea nuchalis inferior (a os occipitale pod ní)	extenze hlavy (oboustranná kon lateroflexe a rota na stejnou stranu (jednostranná kor
	MM. RECTUS CAPITIS POSTERIOR MINOR	tub. posterius atlantis	mediální část linea nuchalis inferior (a os occipitale pod ní až foramen occ. magnum)	extenze hlavy (oboustranná kon lateroflexe hlavy (jednostranná kor
	MM. OBLIQUUS CAPITIS SUPERIOR	horní plocha proc. transverus atlantis	mezi linea nuchalis superior a inferior (lat. od m. semispinalis capitis)	extenze hlavy (oboustranná kon lateroflexe hlavy (jednostranná kor
	MM. OBLIQUUS CAPITIS INFERIOR	processus spinosus axis	dolní plocha proc. transversus atlantis	rotace hlavy na s stranu

Zdroj

- KACHLÍK, David. *Katalog LF3 – Svaly* [online]. [cit. 2015-11-12]. <http://katalog.lf3.cuni.cz/svaly/kategorie/346/?sestava>.